

موسویان: تاکید آمریکا بر گزینه «غنی‌سازی صفر» مذاکرات را به شکست می‌کشاند

مذاکره‌کننده سابق ایران در گزارشی در روزنامه «فایننشال تایمز» با اشاره به اینکه توافق ژنو وقتی حاصل شد که رویکرد واشنگتن واقع‌گرایانه‌تر شد، نوشت: اصرار آمریکایی‌ها بر گزینه غنی‌سازی صفر مذاکرات را به شکست مواجه می‌کند.

به گزارش **خبرگزاری فارس**، سیدحسین موسویان دیپلمات سابق ایران در گزارشی در روزنامه فایننشال تایمز نوشت: در دیدار روز سه شنبه در وین مذاکره کنندگان ایران و 6 قدرت جهانی چانه زنی‌های خود را برای توافق جامع هسته‌ای که در آن حق ایران برای استفاده از تکنولوژی هسته‌ای و رفع تدریجی تحریم‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد آغاز می‌کنند.

در توافق تاریخی ژنو که زمینه ساز روند فعلی مذاکرات نیز است هر 2 طرف موافقت کردند که برنامه هسته‌ای ایران به همان شیوه‌ای خواهد شد که هر دولت عضو NPT بدون سلاح هسته‌ای از آن برخوردار است. با این وجود وندي شرمين مذاکره کننده ارشد آمریکایی در جلسه‌ای در کنگره گفته بود که ایران نیازی با رآکتور آب سنگین اراک یا تاسیسات غنی سازی فردو ندارد. او اضافه کرد که ایران باید سانتریفیوژهایش را رها کند.

همه اینها تعهداتی فراتر از NPT هستند.

موسویان در ادامه نوشته است؛ تاکید آمریکایی‌ها روی گزینه «غنی‌سازی صفر» یکی از دلایل شکست مذاکرات گذشته بود. توافق نوامبر گذشته فقط به این دلیل حاصل شد که آمریکا قبول کرد که واقع‌گرایانه‌تر رفتار کند. توافق جامع باید برای هر دو طرف چیزهایی داشته باشد. تعهداتی که فراتر از NPT باشد به زمان بیشتری برای اعتماد سازی نیاز دارد. اما نباید انتظار داشت که ایران برای همیشه با آن موافقت کند.

هر نوع توافق دربردارنده مصالحه بر روی 4 مورد است؛ سرنوشت رآکتور آب سنگین اراک، آمریکا و متحدانش نگران پلوتونیوم تولید شده در این رآکتور هستند که می‌تواند در ساخت بمب مورد استفاده قرار گیرد. اما ایرانی‌ها با برجیده شدن آن مخالفت می‌کنند. ایران می‌تواند نگرانی‌های آنها را با تغییر در طراحی رآکتور که میزان پلوتونیوم تولیدی را کاهش می‌دهد رفع کنند. گزینه‌های جایگزین دیگر نیز وجود دارد. از جمله اینکه سوخت مورد نیاز از کشور خارج شود و بعد از آنکه به اندازه کافی سرد شد به داخل منتقل شود.

سایت غنی سازی فردو نیز به همان اندازه مورد بحث است. این تاسیسات برای محافظت از حمله هوایی زیر کوه ساخته شده است. مادامیکه که آمریکا تهدید نظامی خود را حفظ کند بستن فردو سوال برانگیز است. اما ایران می‌تواند موافقت کند که فردو را تحت بازرسی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار دهد و محدودیت‌های دیگری را نیز بپذیرد.

مساله بعدی این است که چه مقدار سوخت غنی شده تولید خواهد شد و غلظت آن چقدر خواهد بود. قدرت‌های جهانی می‌خواهند ظرفیت غنی سازی ایران را محدود کنند و آن را به 4000 سانتریفیوژ نسل اول برساند. ایران حدود 20 هزار سانتریفیوژ دارد که 9000 هزار سانتریفیوژ آن فعال هستند. یک نیروگاه برق هسته‌ای نیاز به 100 هزار سانتریفیوژ دارد بسیار بیشتر از آنچه که برای ساخت یک بمب هسته‌ای کوچک مورد نیاز است. یک راه برای مصالحه در این زمینه این است که ایران موافقت کند بیشتر از 5 درصد غنی سازی نکند و تجهیزات خود را برای نیازهای غیرنظامی مناسب کند.

مساله آخر مربوط به نظارت بین‌المللی است. برای حل و فصل نگرانی‌ها درباره ابعاد احتمالی نظامی برنامه هسته‌ای ایران، تهران می‌تواند در چارچوب زمانی محدود به بازرسان آژانس اجازه دهد دسترسی بیشتری به سایت‌ها داشته باشند. به عنوان بخشی از توافق، ایران احتمالاً به طور موقت محدودیت‌هایی را در قبال برنامه هسته‌ای خود می‌پذیرد و اجازه بازرسی‌های بیشتر می‌دهد. در عوض قدرت‌های جهانی باید به حق غنی سازی ایران و استفاده از تکنولوژی هسته‌ای از جمله غنی سازی احترام بگذارند. بعد از اینکه تایید شد ایران به تعهدات خود عمل کرده است، که ممکن است این پروسه 3 تا 5 سال به درازا بکشد، آنها باید همه تحریم‌های مرتبط با برنامه هسته‌ای ایران را لغو کنند و پرونده ایران را از شورای امنیت سازمان ملل خارج کنند و به یک پرونده عادی در آژانس تبدیل کنند.

انتهای پیام/ص